

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200935
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200935.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcu: Y. T., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX S., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prísudku, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 19.6.2020 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8Csp/14/2019 o vydanie bezdôvodného obohatenia bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný voči žalovanému v uplatňovanom nároku, ktorým sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému. V tomto konaní si žalobca uplatňuje ako spotrebiteľ primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Predmetnou žalobou si uplatňuje nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur, pričom nárok, ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil o túto sumu.

3. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. V prvom rade podotkol, že zmluvu o úvere zo dňa 10.10.2011 uzatvoril žalobca s právnym predchodcom žalovaného, a to Poštovou bankou a.s., ktorá následne postúpila predmetnú pohľadávku na žalovaného BENCONT INVESTMENT, s.r.o., preto namieta jeho pasívnu vecnú legitímáciu na strane žalovaného. Taktiež nesúhlasí so žalobcom požadovanou výškou primeraného finančného zadosťučinenia 500,- eur, nakoľko podľa judikatúry niektorých súdov je výška primeraného finančného zadosťučinenia, na ktoré má spotrebiteľ nárok, vo výške 50 % zo sumy, o ktorú ho banka alebo nebankovka chcela pripraviť, resp. reálne pripravila. V

rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8Csp/14/2019-119 zo dňa 29.11.2019 súd priznal žalobcovi sumu vo výške 500,- eur, čo predstavuje 100 % sumy, ktorú žalobca v predmetnom konaní požaduje od žalovaného. Žalovaný má za to, že v predmetnej veci nešlo o závažné a viacnásobné porušenie práv žalobcu, výška nie je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, v predmetnom konaní by primerané finančné zadosťučinenie nezodpovedalo svojmu účelu - odradenie dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili účastníci konania, a to žalobou, rozhodnutiami všeobecných súdov označených stranami, vyjadrením žalovaného a žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8Csp/14/2019-119 zo dňa 29.11.2019 v právnej veci žalobcu Y. T., proti žalovaným: 1/ Poštová banka, a.s., 2/ BENCONT COLLECTION, a.s. súd rozhodol, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 500,- eur s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia. V uvedenom rozsudku súd, vzhľadom na závery súdu vyslovené vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 4Csp/6/2016 (že dohoda o úroku v zmluve o úvere zo dňa 10.10.2011 je neplatná, keďže dohodnutá výška úroku je v rozpore s dobrými mravmi, vysoká a neprimeraná, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov) uzavrel, že plnenia žalobcu nad poskytnutú istinu boli plneniami z neplatného právneho dôvodu, teda že v danom prípade boli splnené podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade (voči žalovanému v teraz prejednávanej veci). Rozsudok č.k. 8Csp/14/2019-119 zo dňa 29.11.2019 právoplatnosť dňa 21.12.2019.

Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

6. V prvom rade je potrebné uviesť, že námietka žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je opodstatnená. Žalobca uzavrel dňa 10.10.2011 zmluvu o úvere s Poštovou bankou, a.s.. Zmluvou zo dňa 13.6.2017, ktorou došlo k postúpeniu pohľadávky z uvedenej zmluvy o úvere na spol. BENCONT COLLECTION, a. s., si postupca a postupník dohodli že pohľadávky sú postupované so všetkými právami a povinnosťami a v čl. II bod 5 špecifikovali, čo znamená pojem „povinnosť“, ktorou sa rozumie najmä povinnosť zaplatiť tretím osobám záväzky, náklady, škody, pokuty, poplatky, trovy konaní, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s postupovanými pohľadávkami po účinnosti tejto zmluvy. (bod č. 26 rozsudku sp. zn. 8Csp/14/2019 zo dňa 29.11.2019, str. 6 spisu). Vychádzajú z tejto dohody má súd za to, že aj povinnosť na vydanie prípadného finančného zadosťučinenia v súvislosti so zmluvou o úvere prešla na žalovaného, preto jeho námietku o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súd nepovažoval za dôvodnú.

7. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzavretá medzi Y.om T. a Poštovou bankou a.s. dňa 10.10.2011 je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

8. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

10. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

14. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

15. V prejednávanej príhode však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi na základe jeho žaloby výlučne z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu alebo ide o nekalú obchodnú praktiku, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku.

16. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že do zmluvy zahrnul aj neprijateľnú zmluvnú podmienku - neprimerane vysokú úrokovú sadzbu. Žalovaný sa na základe zmluvy o úvere s takouto dohodou snažil od žalobcu získať financie bez protihodnoty, čoho dôsledkom bola povinnosť vydať žalobcovi v pôvodnom konaní bezdôvodné obohatenie.

17. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

18. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadostučinenie je daný (arg. „má právo“).

19. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia tak tým, že žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý musel riešiť podanou žalobou. Žalobca síce požadoval od žalovaného sumu 500,- eur ako rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru a zaplatenými splátkami, teda totožnú ako právoplatne priznané bezdôvodné obohatenie, avšak súd považoval za primeranú výšku finančného zadostučinenia sumu 100,- eur (menej ako 50 % požadovanej sumy v zmysle rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove) a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Súd preto považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadostučinenia sumu 100,- eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila. Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadostučinenia pri porušení práv nemá byť na

jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu.

21. Vo vzťahu k námietke neodôvodnenosti nároku vznesenej žalovaným súd prvej inštancie len na margo konštatuje, že odôvodnenosť nároku je daná prinajmenšom samotným úspechom v pôvodnom konaní.

22. Je potrebné tiež akcentovať, že nemožno „ukracovať“ v tomto konaní žalobcu (v kontraktáčnom procese dlžníka) od možnosti domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia. Napokon bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktáčnom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľského práva, preto musí znášať aj riziko žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis.

23. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu, ako spotrebiteľa, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

24. Pre úplnosť súd uvádza, že sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že je potrebné žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v dvoch konaniach a to v tomto konaní vo výške 500,- eur a v inom konaní (vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/31/2020) vo výške 1.615,56 eur z toho istého zmluvného vzťahu, a to zo zmluvy uzavretej dňa 10.10.2011 medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v teraz prejednávanej veci sa žalobca domáha priznania finančného zadosťučinenia z dôvodu, že sa musel ako spotrebiteľ v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8Csp/14/2019 domáhať svojho práva voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný prijal plnenia žalobcu nad poskytnutú istinu, pričom išlo o plnenia z neplatného právneho dôvodu a v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/31/2020 sa žalobca domáha finančného zadosťučinenia z dôvodu, že musel brániť svoje práva ako spotrebiteľ v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/6/2016, kde si žalovaný uplatňoval voči nemu nárok na zaplatenie sumy 4.015,56 eur. Išlo teda o dve samostatné súdne konania, v ktorých žalobca ako spotrebiteľ musel pred súdom v prvom prípade - ako žalobca domáhať sa svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia (vo veci tunajšieho súdu vedenej pod sp. zn. 8Csp/14/2019) a v druhom prípade ako žalovaný brániť svoje práva (vo veci tunajšieho súdu vedenej pod sp. zn. 4Csp/6/2016). S poukazom na uvedené má súd za to, že zo strany žalobcu nejde o duplicitné uplatňovanie nároku, keďže žalobca musel ako spotrebiteľ aktívne brániť resp. uplatňovať svoje práva v dvoch samostatných konaniach pred súdom. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že každé súdne konanie je stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej nemajetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu. Finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť, a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

28. Keďže predmetom konania bol nárok žalobcu na zapltenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

29. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume primeraného finančného zadosťučinenia.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.